

Er referens: 2018:18

Svensk Vindenergis synpunkter på Energimyndighetens regeringsuppdrag om att öka transparensen i elcertifikatsystemet

Svensk Vindenergi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Statens Energimyndighets
regeringsuppdrag om att öka transparensen i elcertifikatsystemet.

Våra viktigaste synpunkter

- Vi välkomnar Energimyndighetens förslag till åtgärder för att öka transparensen inom Elcertifikatsystemet. Ökad transparens är generellt bra för marknadens funktion och för att aktörer ska kunna fatta rationella beslut.
- Den snabba utvecklingen vad gäller tagna investeringsbeslut har gjort att uppdraget delvis är inaktuellt eftersom de föreslagna åtgärderna troligtvis inte hinner införas innan systemet har blivit fullt sett till tagna investeringsbeslut.
- Marknadsinformation om projekt som befinner sig i byggfasen är viktiga för förutsägbarheten vad gäller möjligheten att erhålla elcertifikat innan utbyggnadsmålet har nåtts inom elcertifikatsystemet. Särskilt viktig är information om när projekten förväntas driftsättas.
- Energimyndighetens marknadsinformation är viktig för många olika typer av intressenter och kommer att vara fortsatt viktig även efter att elcertifikatsystemet har spelat ut sin roll. Ett sådant exempel är för uppföljning av förnybarhetsmålet inom EU. Energimyndigheten bör därför fortsätta tillhandahålla och utveckla databaser för projekt inom förnybar elproduktion.
- Utbyggnad av förnybar elproduktion förväntas ske utanför elcertifikatsystemet efter år 2018, sett till tagna investeringsbeslut. Det innebär att det kommer att bli allt svårare att få information om anläggningar i driftsfas, allt annat lika. Tidigare har CESAR utgjort en bra grund för merparten av den vindkraft som idag finns i drift. Här ser vi en stor utmaning i att säkerställa den statistiska kvalitén i denna typ av information framöver.
- Det är positivt att Energimyndigheten avser att förbättra såväl kvalitén som aktualiteten i den marknadsinformation myndigheten ger ut. Att informationen hittills har släpat tre till sex månader, har gjort informationen missvisande och mindre användbar.

- Även samordningen med norska projekt behöver förbättras inom ramen för elcertifikatsystemet, där t.ex. motsvarande uppgift om investeringsbeslutade projekt - men ej påbörjad byggnation, saknas.
- Vi ser positivt på förslaget att information om nätkoncession, igångsättningsdatum och föransökan av byggarbetsplats inkorporeras i sammanställningen över planerade projekt. Att även inkludera totalhöjd vore önskvärt eftersom denna information efterfrågas av många aktörer. Likaså vilka företag som äger de anläggningar som befinner sig i driftfasen.
- Vindbrukskollen är ett utmärkt GIS-verktyg som har blivit mer heltäckande de senaste åren. En utvecklingspotential hos Vindbrukskollen är att den skulle kunna omfatta även anläggningar i Norge med möjlighet till export av data för hela det aktuella landet. Databasen bör även synkas mot förteckningen över planerade projekt.
- Förteckningen över godkända anläggningar för elcertifikat kommer bli väldigt betydelsefull i samband med införandet av en stoppregel. Förteckningen borde dock kompletteras med en motsvarande förteckning över de norska projekten. Detta gäller även för förteckningen "planerade projekt".
- Energimyndighetens nya databas över beviljade vindkraftsprojekt som ännu inte nyttjats skapar bättre förutsättningar för att se vilka projekt som har potential att kunna realiserats inom kort. För att informationen ska bli mer användbar, bör förteckningen även kompletteras med information om beviljad nätkoncession.

Detaljerade synpunkter

Rubrikerna är hämtade från rapporten och under varje rubrik återfinns våra samlade kommentarer på avsnitten.

1.1 Uppdraget

Varför behövs transparens

Den snabba utvecklingen, som innebär att det återstår mindre än 3 TWh att ta investeringsbeslut på, i kombination med att en stoppregel ännu inte finns på plats innebär att de som tar investeringsbeslut idag inte längre kan räkna med intäkt från elcertifikat. Däremot är informationen viktig för förutsägbarheten även efter taget investeringsbeslut.

Transparens i förhållande till måluppfyllelse

Troligtvis blir systemet fullt sett utifrån tagna investeringsbeslut i början av 2019 (möjligtvis tidigare) och färdigbyggt någon gång under 2021. Det gör det angeläget att en volymbaserad stoppregel även införs i Norge.

2.1 Vindbrukskollen

Vi upplever fortfarande att det är svårt att exportera data för hela landet.

2.2 Marknadsstatistik från Energimyndigheten

Årsrapport

Denna rapport är bra men kommer i regel så sent på året att informationen hinner bli gammal.

Kvartalsrapport

Informationen behöver uppdateras mer frekvent och vara mer enhetlig mellan Sverige och Norge. I den senaste rapporten i maj var uppgifterna ett halvt år gammal och i Norge saknas fortfarande uppgift om investeringsbeslutade projekt som ännu inte börjat byggas. Det har gjort informationen både missvisande och mindre användbar för marknaden.

Lista över planerade projekt

Förteckningen ger en bra överblick över de projekt inom förnybar elproduktion som finns i Sverige idag. Däremot behöver kvaliteten i informationen förbättras och listan uppdateras oftare. Förteckningen borde kompletteras med en motsvarande förteckning över de norska projekten i en egen flik. Att även inkludera information om totalhöjd vore önskvärt eftersom denna information efterfrågas av många aktörer. Likaså information om vilka företag som äger de anläggningar som befinner sig i driftfasen.

Lista med anläggningar som är godkända för elcertifikat

Listan är bra för uppföljning av driftsatta projekt och kommer bli väldigt betydelsefull i samband med införandet av en stoppregel. Det är positivt att listan är dagligen uppdaterad. Förteckningen borde dock kompletteras med en motsvarande förteckning över de norska projekten i en egen flik.

Anläggningar som fasats ut ur systemet men ännu är i drift bör listas separat, liksom nya anläggningar som kommer att driftsättas utan stöd från elcertifikat.

Sammanställning över beviljade miljötillstånd

Energimyndighetens nya databas över beviljade vindkraftsprojekt som ännu inte nyttjats skapar bättre förutsättningar för att se vilka projekt som har potential att kunna realiseras inom kort. För att informationen ska bli mer användbar, bör förteckningen även kompletteras med information om beviljad nätkoncession.

4.1 Uppgifter som kan öka transparensen avseende kommande projekt

Investeringsbeslut

Energimyndigheten skriver *"Vid ett vindprojekt kan på liknande sätt ett inriktningsbeslut om investering tas tidigt processen, medan ett slutligt investeringsbeslut tas först när allt är plats såsom miljötillstånd, eventuell nätkoncession, turbinavtal, entreprenadavtal, eventuellt arrendeavtal, finansiering med mera.*

Vi känner inte till ett enda projekt där man inte säkrat marken via arrendeavtal eller nätanslutningen via koncession före slutligt investeringsbeslut. Det sista skedet i ett investeringsbeslut är i regel när en oåterkallelig beställning läggs i form av turbinkontrakt (i vindkraftens fall).

5.2 Obligatorisk föransmälan

Vi delar Energimyndighetens bedömning att obligatorisk föransmälan kostar mer än vad den smakar – inte minst utifrån att den snabba utvecklingen har gjort att förslagen inte skulle hinna implementeras innan målet har nåtts utifrån tagna investeringsbeslut. Hade det funnits tid att införa en stoppregel baserad på föransmälan hade dock denna typ av uppgift varit en förutsättning för aktörers möjlighet att få elcertifikat. Det är positivt att Energimyndigheten istället föreslår utökad och förbättrad marknadsinformation som alternativ.

5.4 Vindbrukskollen

Energimyndigheten gör bedömningen att det inte är motiverat att utvidga vindbrukskollen till "förnybartkollen" om syftet är att öka transparensen inom elcertifikatsystemet. Vi delar samma uppfattning. Däremot skulle en utvidgning av förteckningen med planerade projekt att även omfatta norska projekt tillsammans med de förslag som Energimyndigheten föreslår i utredningen ge ett positivt tillskott för transparensen inom elcertifikatsystemet.

Vi skulle slutligen vilja betona att Energimyndighetens marknadsinformation kommer vara fortsatt viktig även efter att elcertifikatsystemet har spelat ut sin roll för att marknadsaktörer ska kunna fatta väl underbyggda beslut och därför är det viktigt att Energimyndigheten fortsätter att utveckla förteckningar och databaser såsom planerade projekt och vindbrukskollen.

Stockholm 2018-08-20

Svensk Vindenergi

Med vänliga hälsningar

Charlotte Unger Larson
Vd Svensk Vindenergi

Mattias Wondollek
Ansvarig elnät och marknad